

KLIPSCH HERESY III

milan rupić

Kad su 1957. godine po prvi put predstavljen model H zvučničke kutije sa 8 ili 12 inčnim dubokotoncem koje više nije bilo potrebno postavljati u kut sobe kao sve dotadašnje modele, Paulu Klipschu, konstruktoru koji je tada već gotovo desetljeće uživao svjetsku slavu svojim iznimno ustrojenim zvučničkim kutijama s rogom - Klipschornovima, rekli da je takav njihov ustroj hereza, pa je on upravo tu ocjenu kasnije odlučio uzeti i za naziv tog svog novog zvučnog dizajna...

Klipschove zvučničke kutije s rogom bile su i velike i skupe i nije ih bilo lako smjestiti u prostor. Međutim, bez obzira na to, četiri modela zvučničkih kutija - Klipschorn, Cornwall, La Scalla i najpristupačniji i najmanji Heresy - osta(ja)le su u proizvodnom programu tvrtke. Nisu posve iste kao što su nekada bile, o čemu svjedoče brojčane oznake naraštaja iza njihovih naziva, ali osnovna koncepcija nije im se kroz sva protekla desetljeća mijenjala. Kako spomenuti modeli čine same temelje tvrtke i zapravo naslijeđe na kojem počiva sve ono što tvrtka Klipsch danas jest, svrstani su u zajedničku kategoriju/seriju pod nazivom Heritage.

Izvorni dizajn za kutije potekao je od ideje da se proizvede zvučnička kutija koja bi bila središnji kanal između dviju Klipschorn kutija za reprodukciju trokanalnih RCA Living Stereo mastera. Ideja je dobro funkcionirala no nije i komercijalno zaživjela. Klipsch je brzo uvidio da ta zvučnička kutija zvuči odlično i proizvodnja je nastavljana no one su tek 1964. godine konačno predstavljene pod (bogohulnim) imenom Heresy.

Tijekom vremena Heresy i Heresy II (od 1985. godine) zadobile su povjerenje i naklonost brojnih audiofila diljem globusa i nastavile su se proizvoditi uz dotjerivanja koje su pratila promjene u primjeni tehnologije materijala. U današnjoj, trećoj inačici (od 2006. godine), Heresy III imaju moćniju bas jedinicu, priređene su za *bi-wiring*, a visokotonac ima titansku membranu i veći magnetski ansambl, a titansku membranu dobila je i srednjotonska jedinica. Izvorni model imao je osjetljivost od zavidnih 96 dB, dok trenutni ima iznimnih 99 dB! Ono što (konzervativniji) korisnici prijašnjih modele ipak zamjeraju III inačici je to što im kabinet više nije od punog drveta već od iverice.

Kutije su izvorno bile namijenjene smještanju na pod pa kako su visoke svega 60-tak centimetara dolaze s blago prema natrag zakošenim postoljem. No, oni koji će ih poželjeti koristiti na stalcima (tako smo ih i mi testirali) ili u regalu, postolje mogu skinuti, a takvih će vjerojatno biti daleko više od onih koji će ih koristiti na postolju.

Slušni test

Heresy III kutijama trebalo je prilično dugo vrijeme usviravanja - tristotinjak sati, ali strpljenje će se isplatiti, jer nakon usviravanja ove zvučničke kutije zvuče naglašeno bolje nego kad su nove. Karakterizira ih iznimno brz i dinamičan zvuk, ugođen i neizobličen čak i na "nerazumno" visokim razinama glasnoće. Unatoč prilično velikoj basovskoj jedinici, bas ne dominira već je zvukovno odlično usklađen sa srednjim tonovima. Ono što jest osobina basa Heresy III kutija je silna brzina, eksplozivan odziv,

izvršna reprodukcije tranzijenata i velik doprinos odličnoj reprodukciji dinamičkih osobina zvuka koja krasi zvuk ovih kutija u cjelini. Nema dvojbe da će nekima nedostajati basa, poglavito budu li ih slušali na stalcima. Na podu ili u regalu - taj se “nedostatak” ipak neće tako jako, ako uopće, osjetiti.

Srednjotonsko područje zvučalo je, zapravo iznenađujuće, s obzirom na eksponencijalni rog ispred srednjotonca, toplo, ugodno i muzikalno. To što su srednji tonovi bili odlično artikulirani, brzi i precizni, nije ništa čudno za ovakav ustroj jedinice koje ih reproducira. Pri reprodukciji gudačkog korpusa, tijekom vrlo kritičkog slušanja, mogao se, na vrhunski neutralnim sustavima, čuti blagi nazalni prizvuk. Međutim, upravo ta nijansa značajno je pridonijela odličnoj reprodukciji limenog puhačkog korpusa orkestra. Kako to rade Heresy III, teško da će se moći čuti iz bilo kojih drugih zvučničkih kutija njihovog cjenovnog razreda, bez obzira na koncepciju.

U najvišem dijelu registra Heresy III zvučale su krajnje otvoreno, ali nikada, ni pri vrlo glasnom sviranju, preko mjere. Detalji su bili odlično artikulirani, ali nikad prenaplašeni. Visoki su tonovi također bili odlično spregnuti sa srednjim tonovima.

Reprodukcija prostornih dimenzija zvuka nije najjača strana Heresy III kutija. Međutim, to ne znači da je tu bilo nekih većih problema. Zvučničke kutije s rogovima ispred srednjotonca i visokotonca utječu na to da je zvuk razmjerno usmjeren. To znači da je “sweet spot” razmjerno uzak, unatoč tomu što je zvukovna slika iz te točke djelovala vrlo širokom i postojanom, čak i kad se kutije postave prilično razmaknute. Dubinska je

dimenzija zvuka bila sasvim solidna, ali vrjednija od njezine dubine bila je slojevitost zvukovne slike na dubinskom planu. Svaki se instrumentalni red mogao jasno uočiti i ničim nije bio zastrt.

Iako Heresy III sasvim pristojno izlaze na kraj s reprodukcijom klasičnog glazbenog materijala, opći karakter njihova zvuka pokazao se ipak nešto podobnijim za reprodukciju glazbe malih sastava s amplificiranim instrumentima, pa će tako ljubitelji jazz glazbe doći na svoje. Glazbu tog žanra Heresy III izvode izvrsno, poglavito kad se reproduciraju dobro snimljene žive snimke. Tada čak nije potrebno niti zatvarati oči da bi slušatelj bio smješten u sam izvođački prostor i kao uživo uživao u nepatvorenom živom zvuku.

Zvučnički sustavi ovako neobične koncepcije ne proizvode se u velikim količinama. Zato je normalno očekivati i da koštaju prilično puno. Međutim Heresy III zvučničke kutije ni po tomu nisu sasvim normalne. Njihova je cijena, s obzirom na sve, sasvim “normalna” - ispod USD 1.600.

Post festum

Povodom 70. godišnjice osnivanja tvrtke i najduže neprekinute proizvodnje jednog modela zvučničkih kutija, 2016. godine izbačena je vrlo ograničena Anniversary Edition serija od svega 70 parova Klipschorn III, Cornwall III i Heresy III modela. Odlikuje ih posebna obrada furnira, potpis majstora i naravno numeracija serije.